

เอกสารคำแนะนำ

การเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์กบินทร์บุรี

กรมปศุสัตว์สัมพันธ์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คู่มือการเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์กบินทร์บุรี

โดย

ดร. สวัสดิ์	ธรรมบุตร
นายบุญศักดิ์	เกลียวกลมลัด
นางอัมพร	ธรรมบุตร
นางศิริพันธ์	โมราถบ

สถาบันวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีกแห่งชาติ

กองบำรุงพันธุ์สัตว์

กรมปศุสัตว์

พิมพ์ครั้งที่ 2

จำนวนพิมพ์ 30,000 เล่ม

กุมภาพันธ์ 2542

คำนำ

๐๐๐๐๐

ไก่เนื้อพันธุ์บินทรบุรี เป็นไก่เนื้อที่ได้รับการวิจัยและปรับปรุงพันธุ์ ให้มีการเจริญเติบโตและมีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารให้เป็นเนื้อสูง และปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากไก่เนื้อพันธุ์บินทรบุรี ได้รับการผสมพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์มาอย่างต่อเนื่อง นานกว่า 7 ปีโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาสัตว์ปีกแห่งชาติ อำเภอบินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ภายใต้การบริหารและกำกับดูแลของ กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์

ไก่เนื้อบินทรบุรี เป็นไก่ลูกผสมที่ปรับปรุงเพื่อวัตถุประสงค์ ให้เป็นไก่เนื้อที่มีรสชาติของเนื้ออร่อย และมีกลิ่นหอม เนื้อหน้าอกเต็ม โคนขาใหญ่ เนื้อแน่น และนุ่ม ไขมันต่ำ คล้ายคลึงไก่พื้นเมือง นอกจากคุณภาพของเนื้อแล้ว ไก่เนื้อนี้ยังพัฒนาให้มีการเจริญเติบโตเร็ว ขนสีขาว ขนงอกเร็ว ไม่มีขนอ่อน ง่ายต่อการถอนขน และสามารถขุนส่งตลาดได้ตั้งแต่อายุ 6-8 สัปดาห์ แล้วแต่ตลาดต้องการ เช่น ใช้สำหรับทำเป็นไก่ย่างทดแทน ไก่เพศผู้พันธุ์ไข่ ที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีเนื้อน้อยและเติบโตช้า ประสิทธิภาพการใช้อาหารต่ำ ต้นทุนสูง แต่ไก่เนื้อบินทรบุรีทำเป็นไก่ย่างที่ตลาดต้องการน้ำหนัก 0.9-1.1 กิโลกรัม/ตัว ก็สามารถขุนส่งได้ภายในอายุ 5-6 สัปดาห์ แต่ถ้าต้องการเป็นไก่ใหญ่น้ำหนัก 1.8-2 กิโลกรัม/ตัว ก็ใช้เวลาขุนเพียง 7-8 สัปดาห์เป็นอย่างมาก การปรับปรุงพันธุ์ไก่เนื้อบินทรบุรียังออกแบบให้แม่ไก่ที่ใช้ทำเป็นแม่พันธุ์ไข่ตกถึง 220 ฟอง/ตัว/ปี หรือให้ลูกได้ไม่ต่ำกว่า 160 ตัว/แม่/

ปี ซึ่งหมายถึงต้นทุนลูกไก่แรกเกิด ค่าสามารถนำลูกไก่ไปขุนทำเป็นไก่ย่างได้
ด้วยน้ำหนักที่ตลาดต้องการ โดยไม่เพิ่มต้นทุนสำหรับผู้เลี้ยง และราคาข้อม
เยาว์สำหรับผู้บริโภค วัตถุประสงค์อีกประการหนึ่งคือ สามารถเลี้ยงได้ด้วย
อาหารที่มีคุณภาพต่ำกว่าไก่พันธุ์เนื้อทั่วไป สามารถขยายพันธุ์ได้ เลี้ยงง่าย
ต้านทานโรค เหมาะที่จะส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยในชนบท เลี้ยงไว้บริโภค
ในครัวเรือน และจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

แผนการผสมพันธุ์ไก่เนื้อพันธุ์กบินทร์บุรี

โรดไอแลนด์เรด

บาร์พлимัทร็อค

เซียงไฮ้

โรด-บาร์ (สองสาย)

พันธุ์เนื้อ

เซียงไฮ้-โรด-บาร์ (สามสาย)

พันธุ์เนื้อ

เนื้อ-เซียงไฮ้-โรด-บาร์ (สี่สาย)

พันธุ์พื้นฐานไก่เนื้อกบินทร์บุรี

วิจัยและปรับปรุงพันธุ์อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 จนถึงปัจจุบัน

ขั้นตอนการเลี้ยงไก่เนื้อกบินทร์บุรี

1. การเตรียมโรงเรือนและอุปกรณ์
2. การเลี้ยงลูกไก่อายุ 0-3 สัปดาห์
3. การเลี้ยงไก่ระยะเจริญเติบโต 4-8 สัปดาห์

การเตรียมโรงเรือน

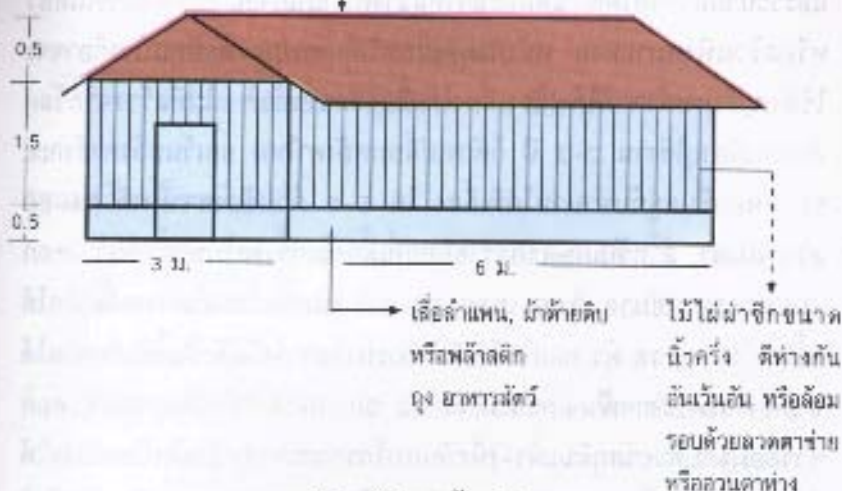
ไก่เนื้อกบินทร์บุรี เป็นพันธุ์ไก่ที่ใช้สำหรับขุนผลิตเนื้อ เพื่อส่งตลาดหรือบริโภค ดังนั้นการเลี้ยงจึงเลี้ยงปล่อยเป็นฝูงบนพื้นคอกได้ เช่นเดียวกับการเลี้ยงไก่เนื้อทั่วไป การสร้างโรงเรือนควรสร้างแบบง่ายๆ ที่ใช้วัสดุท้องถิ่นราคาถูก ไก่เนื้อกบินทร์บุรี 100 ตัว ต้องการพื้นที่ภายในคอก 16-20 ตารางเมตร หรือ ตารางเมตรละ 5-6 ตัว เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงตั้งแต่แรกเกิด จนถึงอายุ 6-7 สัปดาห์ เมื่อได้ปริมาณพื้นที่เลี้ยงไก่ตามจำนวนที่ต้องการแล้ว ก็ออกแบบสร้างโรงเรือน และเลือกพื้นที่ที่จะสร้างคอกพื้นที่สร้างคอกควรเป็นที่สูงน้ำไม่ขัง และระบายน้ำได้ดี พื้นที่สูงทำให้พื้นคอกไม่เปียกแฉะหรือชื้น ดูดซับน้ำของเหลวจากมูลไก่ได้ดี ทำให้พื้นคอกแห้งเลี้ยงไก่ง่ายไม่ป่วยเป็นโรค การตายน้อย เจริญเติบโตดี ไม่ค่อยมีปัญหาตรงข้ามพื้นดินชื้น ไก่เป็นหวัดง่าย และอัตราการตายสูงเป็นโรคระบาดมากมายความสำเร็จของการเลี้ยงไก่กว่าครึ่งขึ้นอยู่กับทางเลือกพื้นที่สร้างคอกและการเอาใจใส่เป็นพิเศษ ในการจัดการพื้นคอก เช่นกลับแกลบเสมอไม่ให้แกลบรองพื้นเปียกชื้นโดยเฉพาะไก่อายุมากขึ้นจะถ่ายมูลมากและเป็นของเหลวส่วนใหญ่

เลือกพื้นที่ปลูกสร้างคอกไก่ได้แล้ว ก็มาพิจารณาเลือกรูปแบบของโรงเรือน ซึ่งก็มีอยู่หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับงบประมาณ แบบดีมากก็

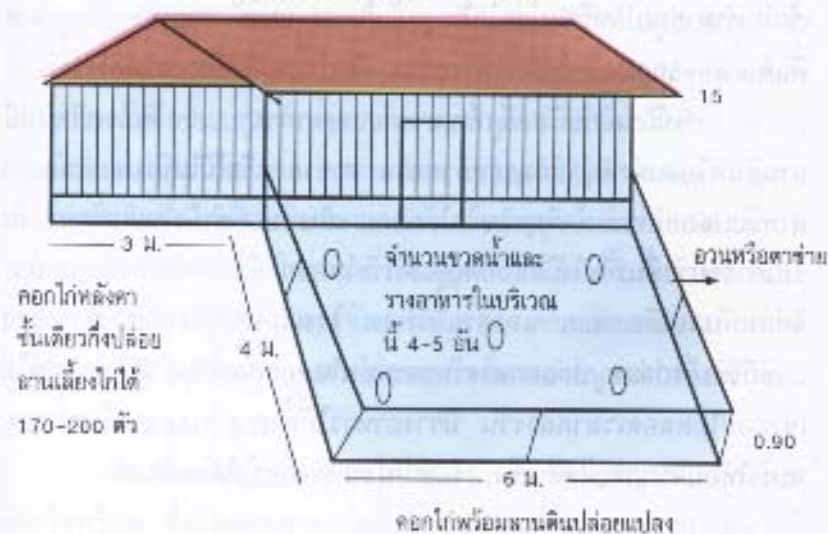
สิ้นเปลืองมาก เช่น โรงเรือนหลังคาสองชั้นดีที่สุด เพราะระบายความร้อน
และระบายอากาศได้ดี แต่แนะนำให้สร้างคอกแบบง่าย ๆ หลังคาชั้นเดียว
หรือสร้างเพิงหมาแหงน หลังคามุงแฝกหรือใบตองกุง ถ้ามีทุนบ้างก็อาจจะ
ใช้สังกะสีมุงหลังคาก็ได้ โรงเลี้ยงไก่เนื้อชั่วคราวทั่ว ๆ ไปที่สร้างจากวัสดุ
ท้องถิ่นมีอายุใช้งาน 2-3 ปี ก็ต้องเปลี่ยนหลังคาใหม่ ยกเว้นหลังคาสังกะสี
ขนาดคอกขึ้นอยู่กับจำนวนไก่ที่เลี้ยง ไก่ 5-6 ตัว ต้องการพื้นที่ 16-20
ตารางเมตร สำหรับเกษตรกรรายย่อยที่เลี้ยงไก่ครั้งละไม่มาก ก็สร้างคอก
แบบมาตรฐานขนาด 3x6 เมตร สูง 2.5 เมตร ก็จะสามารถเลี้ยงไก่ได้
ครั้งละ 100-108 ตัว คอกไก่ที่ดีจะต้องระบายอากาศได้ดี ป้องกันฝนสาดได้
ชายคาควรห่างจากตัวคอกประมาณ 50 ซม. และที่สำคัญคือ รอบ ๆ คอก
ควรล้อมรอบด้วยวัสดุที่บดแสง เพื่อกันลมโกรกกระหน่ำลูกไก่และป้องกันไม่ให้
ศัตรูไก่เช่น สุนัข และแมว มองเห็น เป็นการลดความสูญเสียจากสัตว์
เข้าไปทำลายลูกไก่หรือแม่แต่ไก่ใหญ่แล้วก็ตาม แผงกันรอบนอกควรสูงจาก
พื้นดิน 45-50 ซม.

โรงเรือนอีกชนิดหนึ่งที่เหมาะกับเกษตรกรรายย่อย คือโรงเรือนที่มี
ลานดินหรือแปลงหญ้าล้อมรอบด้วยอวน ดาข่าย หรือไม้ไผ่ขัดแตะรอบนอก
สำหรับปล่อยไก่ระยะเจริญเติบโตได้ออกมาเดิน ออกกำลังในเวลากลางวัน
เป็นการขยายพื้นที่ไม่ให้ไก่แออัดอยู่แต่ภายในคอก ซึ่งจะทำให้ไก่จิกชน และ
จิกกันจนจนเลือดออก และตายในที่สุด โรงเรือนรูปแบบนี้เป็นการเลี้ยง
แบบกึ่งขังกึ่งปล่อย ปล่อยกลางวันและนอนในคอกกลางคืน เปิดประตูให้ไก่
เข้าออกได้ตลอดเวลากลางวัน มีรางอาหารให้ทั้งภายในคอกและนอกคอก
จะทำให้ไก่เจริญเติบโตดี แข็งแรงและอัตราการตายต่ำให้ผลดีมาก

หลังคามุงแปก, จาก, ใบตองกุง หรือสังกะสี

คอกไก่หลังคาชั้นเดียว

คอกไก่หลังคา
ชั้นเดียวก็งปดอย
ถานเดียวโกได้
170-200 ตัว

การเลี้ยงลูกไก่อายุ 0-3 สัปดาห์

การเลี้ยงไก่จะสำเร็จหรือไม่นั้น มีความเกี่ยวข้องกับการเลี้ยงลูกไก่อายุสามสัปดาห์แรก เป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าลูกไก่อันนั้นถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการทำฟาร์มที่อยู่ในความสนใจของเรา ถ้าลูกไก่แข็งแรง เติบโตสม่ำเสมอ สมบูรณ์ ไม่อมโรคแล้ว การเลี้ยงในอีก 2 ระยะเวลาต่อไปจะไม่ประสบปัญหา ดังนั้นทุก ๆ ฟาร์มจึงควรเอาใจใส่ในระยะแรกนี้เป็นพิเศษ โดยปกติแล้วลูกไก่อายุ 0-3 สัปดาห์ มีความต้องการอย่างยิ่งอยู่ 5 อย่างด้วยกัน คือ ความอบอุ่น อาหารที่มีคุณภาพ น้ำสะอาด การป้องกันโรคและการเตรียมพร้อมก่อนนำลูกไก่เข้ามาเลี้ยง

1. การเตรียมพร้อมก่อนนำลูกไก่เนื้อกบินทร์บุรีเข้ามาเลี้ยง มีหลายสิ่งหลายอย่างที่เจ้าของฟาร์มจะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะนำลูกไก่เข้าฟาร์ม คือ

1.1 ทำความสะอาดโรงเรือนและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับลูกไก่ระยะแรก โดยการล้างน้ำให้สะอาดแล้วตากแดด 1-2 วัน เพื่อฆ่าเชื้อโรค การเตรียมกรงกก หรือห้องสำหรับกกลูกไก่ จะต้องเตรียมล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ถ้ากกลูกไก่บนพื้นคอกจะต้องเปลี่ยนวัสดุรองพื้นใหม่ทุก ๆ ครั้งที้นำลูกไก่เข้าคอกกก

1.2 การสั่งจองลูกไก่ ก่อนที่จะเลี้ยงไก่เนื้อกบินทร์บุรี ควรจะได้มีการวางแผนว่า ควรจะเลี้ยงช่วงเวลาใดจึงจะเหมาะสม และเมื่อตัดสินใจแล้วก็ควรจะสั่งจองจากโรงฟักไก่ไว้ล่วงหน้าอาจจะเป็นสัปดาห์ หรือแม้แต่เดือนก็ควรกระทำ และควรจะสั่งซื้อสั่งจองจากโรงฟักที่มีชื่อเสียงเชื่อถือได้ และไม่ไกลเกินไป การขนส่งลูกไก่เกินกว่า 24 ชั่วโมง จึงไม่ควรปฏิบัติ เพราะว่าลูกไก่จะสูญเสียน้ำระเหยออกจากตัวมากทำให้น้ำหนักลด ซึ่งจะมี

ผลกระทบต่อความแข็งแรงในระยะเวลาต่อมา

1.3 การให้น้ำที่สะอาดแก่ลูกไก่ ในระยะแรกที่ลูกไก่มาถึงฟาร์ม ควรให้ลูกไก่ได้กินน้ำก่อน 2-3 ชั่วโมงก่อนให้อาหาร น้ำที่เตรียมไว้ควรจะเป็นน้ำที่สะอาด เช่น น้ำใต้ดิน น้ำบาดาล หรือน้ำบ่อตื้น หรือน้ำฝน ใสในรางหรือขวดใส่น้ำไก่ วางไว้ใกล้เครื่องกก

1.4 โรงเรือนและอุปกรณ์ โรงเรือนและอุปกรณ์ก็จะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้าที่สำคัญๆ ได้แก่ โรงเรือนที่ใช้กกลูกไก่ ควรจะเป็นโรงเรือนที่สามารถป้องกันลมและฝนได้พร้อมทั้งจะต้องป้องกันสัตว์ต่างๆ ที่เป็นศัตรู และเป็นตัวนำเชื้อโรคมาสู่ลูกไก่ เช่น สุนัข แมว หนู นกต่างๆ

2. การกกลูกไก่เนือกบินทร์บุรี นับว่าเป็นหัวใจของการเลี้ยงไก่ เลี้ยงทีเดียว เพราะถ้ากกไม่เหมาะสมแล้ว ผลกระทบตามมาอีกมากมาย จึงควรเอาใจใส่เป็นพิเศษ การกกลูกไก่เป็นการทำให้ลูกไก่อบอุ่นเริ่มจากเตรียมพื้นคอกให้สะอาด โดยการปูพื้นด้วยวัสดุแห้งหลายชนิด เช่น แกลบ ฟางข้าว หญ้า ชังข้าวโพดบด หรือ ทรายก็ได้ โดยปูพื้นให้หนาประมาณ 1-2 นิ้ว เพื่อดูดซับมูลลูกไก่ ซึ่งเป็นของเหลวเป็นบางส่วน ถ้าหากพื้นกกเปียกแฉะ ลูกไก่จะไม่เจริญเติบโต เลี้ยงยาก ติดเชื้อ และอัตราการตายสูง ดังนั้นจึงต้องหมั่นตรวจดูพื้นคอกทุกวัน ถ้าหากเปียกชื้นควรกลับแกลบ หรือวัสดุรองพื้นทุกวัน เพื่อให้ความชื้นระเหยออกไป การกกควรแบ่งลูกไก่ออกเป็นคอกๆ คอกละประมาณ 150-200 ตัว โดยใช้แผงไม้ขัดแตะหรือ แผงกระดาษหนาทึบ หรือสังกะสี หรือพลาสติกสูงประมาณ 30-45 ซม. กันระหว่างคอกเพื่อป้องกันลูกไก่ออนสุ่มกันในเวลาากลางคืน ขนาดของคอกขึ้นอยู่กับอายุของลูกไก่ 0-2 สัปดาห์ พื้นที่ 1 ตารางเมตร กกลูกได้ 30 ตัว ถ้าอายุ 2-3 สัปดาห์ พื้นที่หนึ่งตารางเมตร กกได้ 20 ตัว และอายุ 3-4 สัปดาห์

ใช้อัตราส่วน 11 ตัว/พื้นที่ 1 ตารางเมตร แหล่งของความร้อนที่ใช้กกลูกไก่ อาจจะใช้เครื่องกกลูกไก่ไฟฟ้าที่มีจำหน่ายทั่วไป หรือประกอบเองก็ได้ โดยทำเป็นโครงไม้ขนาด 1x2 เมตร สูง 45-50 ซม. แขนงหลอดไฟขนาด 60 วัตต์ 2 หลอด ห่างกัน 50-60 ซม. ปูสังกะสี เสื้อลำแพนไม้อัดหรือ วัสดุอื่น ๆ เช่น กระจสบ่านปูทับโครงไม้ด้านบนเพื่อเก็บความร้อนไว้ให้ลูกไก่ ได้อบอุ่น วางกกไว้ตรงกลางห้องจะสามารถกกลูกไก่ได้ 100-150 ตัว ในระยะแรกลูกไก่ อายุ 2-3 วัน ควรทำแผงกั้นรอบบริเวณเครื่องกกป้องกันไม่ให้ลูกไก่หลงทางหนีห่างจากเครื่องกก วันต่อ ๆ ไปจึงขยับแผงกั้นห่างออกไป จนที่สุดไม่ต้องกั้นในวันที่ 6-7 เรากกลูกไก่เพียง 3-4 สัปดาห์เท่านั้น โดยเฉพาะฤดูร้อนอาจจะกกเพียง 21 วันก็พอ แต่ฤดูหนาวอาจจะกก 28 วัน อุณหภูมิที่ใช้กกขึ้นอยู่กับอายุไก่และอุณหภูมิของอากาศ ถ้าอากาศร้อน ระหว่างเวลา 10-15 น. ของทุกวัน อากาศร้อน เรากก็ไม่จำเป็นจะต้องเปิดไฟกก สังเกตได้จากลูกไก่จะไม่อยู่ใต้กก จะกระจายอยู่รอบ ๆ หรือลูกไก่ หายใจหอบอ้าปาก หายใจแสดงว่าร้อนจัด ลูกไก่จะสูญเสียน้ำหนักมาก และอ่อนแอไม่กินอาหาร และตายในที่สุด อุณหภูมิที่เหมาะสมสำหรับกก ลูกไก่ แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงอุณหภูมิที่เหมาะสมในการกกลูกไก่อายุ 0-4 สัปดาห์

อายุ	อากาศร้อน		อากาศเย็น	
	องศา F	องศา C	องศา F	องศา C
1 วัน	95	35	95	35
2-7 วัน	95-90	35-32	95-90	35-32
2 สัปดาห์	90-85	32-29	90-85	32-29
3 สัปดาห์	85-80	29-26	85-80	29-26
4 สัปดาห์	หยุดกก		80-75	26-24

การให้แสงสว่าง แสงสว่างนับว่ามีความสำคัญต่อการเลี้ยงลูกไก่มาก ในระยะแรกเราจำเป็นต้องให้แสงสว่างตลอดเวลา โดยอาศัยไฟจากกรงกก ในเวลากลางคืน ส่วนกลางวันก็ใช้แสงธรรมชาติการให้แสงสว่างอย่างต่อเนื่องตลอดวันในระยะอายุ 2 วันแรก จะช่วยให้ลูกไก่ได้กินน้ำและอาหารอย่างพอเพียง ทำให้ลูกไก่แข็งแรง แสงสว่างที่ให้ในเวลากลางคืนเราให้หลอดไฟนีออนขนาด 20 วัตต์ หรือหลอดสว่างขนาด 20 วัตต์ต่อพื้นที่คอกกก 10 ตารางเมตร หลอดไฟแขวนสูงจากระดับตัวไก่ 8 ฟุต หรือ 2.4 ม.

3. การให้น้ำและอาหารลูกไก่ 0-3 สัปดาห์ การให้อาหารลูกไก่ระยะ 2 วันแรก ควรให้อาหารผสมชนิดเม็ดหรืออาหารผงใส่ในภาชนะแบนๆ มีขอบเตี้ยๆ เช่น ถาดสังกะสีหรือไม้ก๊อกโรยบนกล่องกระดาษที่ส่งลูกไก่ แต่แกะกล่องกระดาษให้วางเรียบๆ บนพื้น อาหารควรเป็นอาหารลูกไก่ระยะอายุ 0-3 สัปดาห์ เป็นอาหารที่มีโปรตีน 20-22% พลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้ 3,000-3,200 กิโลแคลอรีรายละเอียดของสูตรอาหารและความต้องการของโภชนะของลูกไก่แสดงไว้ใน ตารางที่ 2 ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกับอาหาร

ไก่เนื้อระยะแรกชนิดอัดเม็ด ที่มีจำหน่ายตามร้านค้าจำหน่ายอาหารสัตว์
ทั่วไป ดังนั้นในกรณีที่ไม่มีวัตถุดิบที่จะผสมเอง ก็สามารถซื้ออาหารสำเร็จ
แทนก็ได้ อาหารและน้ำ ควรจะวางไว้อยู่ใกล้เครื่องกก ห่างประมาณ 20-30
ซม. เพื่อให้ลูกไก่กินอาหารได้สะดวกและอยู่ใกล้ไฟหลังจาก 2 วันแรกให้
วางอาหารค้อยๆ ห่างจากออกประมาณ 1-1.5 เมตร และขยับให้ห่าง
ออกเรื่อย ๆ สุดท้ายให้ห่างมากที่สุด เท่าที่จะทำได้ การให้น้ำอาจจะใส่ใน
ขวดพลาสติกที่มีจำหน่ายในตลาด และให้วางอยู่ใกล้อาหาร น้ำที่ให้ควรเป็น
น้ำที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค ถังน้ำ ขวดน้ำ ควรทำความสะอาดทุก ๆ วัน ละ
1-2 ครั้ง

4. การป้องกันโรค หลังจากกกลูกไก่ได้ 2-3 วัน ลูกไก่มีสุขภาพ
สมบูรณ์แข็งแรง เป็นเวลาเหมาะแก่การป้องกันโรค แต่ถ้าลูกไก่อังมีสภาพ
ทั่วไปอ่อนแอ มีอาการหนาว นอนสุมกันเป็นกลุ่มๆ ทั้งๆที่เป็นเวลา
กลางวัน ขนหยอง และน้ำหนักเบา ไม่กินอาหาร ก็อย่าเพิ่งทำวัคซีน
รอไปจนกว่าลูกไก่แข็งแรงดี แต่อายุไม่ควรเกิน 7 วัน เราก็หยุดวัคซีน
ป้องกันโรคนิวคาสเซิลเข้าที่จมูกข้างละ 1 หยด เป็นวัคซีนเชื้อตายชนิด
เอ็ฟ พร้อมๆ กันนี้ให้หยุดวัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อเข้า
ที่ตาข้างละ 1 หยด และแทงปีกป้องกันโรคฝีดาษได้พร้อมๆ กัน 3 ชนิดเลย
ไม่เป็นอันตรายต่อลูกไก่ วัคซีนทั้ง 3 ชนิดซื้อได้จากสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และร้านขายยา - อาหารสัตว์ทั่วๆ ไป หยุด
วัคซีนป้องกันโรคนิวคาสเซิล และหลอดลมอักเสบติดต่อซ้ำอีกครั้งเมื่อ
อายุ 21 วัน ส่วนวัคซีนป้องกันโรคฝีดาษ ทำครั้งเดียวป้องกันโรคได้เลย
6-12 เดือน

ตารางที่ 2 สูตรอาหารและความต้องการโภชนะที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของไก่เนื้อพันธุ์กบินทร์บุรี อายุ 0-3 สัปดาห์

โภชนะที่จำเป็น	% ในอาหาร	สูตรอาหารผสม (ก.ก.)			
			1	2	3
กรดอะมิโน		ข้าวโพด	52.67	64.0	61.50
ไลซีน	1.20	กากถั่วเหลือง	39.53	31.15	33.56
เมไทโอนีน+ซิสตีน	0.93	น้ำมันพืช	3.50	1.00	1.00
ทริปโตเฟน	0.23	เปลือกหอย	1.20	1.00	1.00
ทรีโอนีน	0.80	แคลเซียม	1.80	2.20	2.20
ไอโซลูซีน	0.80	เมไทโอนีน	0.10	0.23	0.19
อาร์จินีน	1.44	เกลือ	0.50	0.50	0.50
ลูซีน	1.35	แร่ธาตุวิตามิน	0.25	0.25	0.25
เฟนิลอะลานีน+ไทโลซีน	1.34				
ฮิสติดีน	0.35	หมายเหตุ			
เวอรีน	0.82	1. ข้าวโพด-ข้าวฟ่าง-ปลายข้าวใช้แทนกันได้			
ส่วนประกอบทางเคมี		2. น้ำมันพืช ไขมันสัตว์ใช้แทนกันได้			
โปรตีน	20-22	3. แคลเซียมคาร์บอเนต หรือปูนขาวใช้แทนเปลือกหอยได้			
พลังงาน (M.E.Kcal/Kg)	3000-3200				
แคลเซียม	0.87				
ฟอสฟอรัส	0.38				

การเลี้ยงไก่อายุ 4-7 สัปดาห์

ไก่เนื้อกบินทร์บุรี พออายุครบ 3 สัปดาห์ ก็พ้นระยะที่ต้องกกให้ความอบอุ่น ลูกไก่จะแข็งแรงและต่อไปจะเลี้ยงง่าย เพราะเป็นพันธุ์ผสมหลาย ๆ พันธุ์ ดังนั้นการเลี้ยงดูจึงง่ายเพียงแต่ดูแล ด้านการจัดการ

ด้านอาหาร และการป้องกันโรคระบาดดังนี้

1. การจัดการ การเลี้ยงไก่อายุ 4-8 สัปดาห์ เลี้ยงแบบปล่อย เป็นฝูงบนพื้นดินรองด้วยแกลบ หรือขี้เลื่อย ฟางข้าว ชังข้าวโพดบด ซึ่งเป็นวัสดุดูดซับความชื้น ขนาดของฝูงจัดให้ใหญ่หรือเล็กก็ได้ แต่ความต้องการของพื้นที่เฉลี่ย 6-7 ตัว/ตารางเมตร การแบ่งลูกไก่ออกเป็นฝูงเล็ก ฝูงละ 200-500 ตัว การจัดการง่าย และไก่เจริญเติบโตสม่ำเสมอ เพราะการกินอาหาร และน้ำได้ทั่วถึง ขั้นตอนการเลี้ยงลูกไก่อายุนี้เริ่มจากลูกไก่ อายุครบ 3 สัปดาห์ และได้หยอดวัคซีนป้องกันโรคนิวคัสเซิล และหลอดลมอักเสบตามข้อ 4 ที่ได้แนะนำมาแล้วข้างต้น, พอขึ้นวันแรกของสัปดาห์ที่ 4 ให้เปลี่ยนสูตรอาหารเป็นอาหารลูกไก่อายุเจริญเติบโต, เป็นอาหารที่มีคุณภาพ ต่ำกว่าอาหารระยะ 0 - 3 สัปดาห์, คือมีโปรตีน 18 - 19%, พลังงานใช้ประโยชน์ ได้ 3,000 - 3,100 กิโลแคลอรี/กิโลกรัม ดังมีรายละเอียดพร้อมทั้งสูตรอาหารแสดงไว้ในตารางที่ 3 เกษตรกรยึดหลักความต้องการโภชนะอาหารที่ จำเป็นต่อการเจริญเติบโตเป็นเกณฑ์การคำนวณ หรือจะใช้วัสดุอื่นๆ ที่หาได้ง่าย ทดแทนกับที่แนะนำได้ เช่น ใช้กากถั่วลิสง หรือใช้ถั่วเหลืองเม็ดแทนกากถั่วเหลือง เป็นต้น แต่การใช้ถั่วดิบชนิดต่างๆ เช่น ถั่วพุ่ม ถั่วเขียว ถั่วลิสง หรือถั่วเหลือง ที่ผลิตได้ในท้องถิ่นก่อนนำไปใช้แนะนำให้ต้มให้สุกก่อน วิธีทำคือต้มน้ำให้เดือด แล้วจึงนำถั่วลงไปแช่ประมาณ 15 - 20 นาที แล้วจึงนำไปตากแดดให้แห้งเก็บไว้ ใช้วันต่อๆ ไป ก่อนนำไปผสมอาหารไก่ควรบดให้เมล็ดแตกละเอียดก่อน ให้ อาหารระยะเจริญเติบโตนี้ไปจนกว่าลูกไก่อายุ 47 - 56 วัน หรือลูกไก่มีน้ำหนัก เฉลี่ย 1.8 ก.ก./ตัว

การให้อาหารทั้งสองระยะควรให้ไก่กินได้ทั้งวัน และทั้งคืน คือมีอาหารให้ไก่กินได้ตลอดเวลากลางคืนก็เปิดไฟสว่างพอไก่มองเห็นเป็นหลอด

นีออน 20 วัตต์/พื้นที่ 10 ตารางเมตร หลอดไฟสูงจากพื้น 2.4 เมตร, เป็นแสงสว่างที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงไก่ขุน และประหยัดไฟฟ้าด้วย, แต่ถ้าไม่มีไฟฟ้างี้ไม่เป็นไร, แต่ไก่จะโตช้ากว่ากำหนดไป 3 - 4 วันก่อนส่งตลาด

2. การป้องกันโรค โรคที่สำคัญๆ สำหรับไก่เนื้อกบินทร์บุรี คือ โรคหลอดลมอักเสบติดต่อกัน, เกษตรกรจะต้องเข้มงวดกับการป้องกัน โดยการหยอดวัคซีนตามอายุที่แนะนำอย่างเคร่งครัด, แล้วปัญหาการเลี้ยงจะหมดไป โรคดังกล่าวป้องกันด้วยการหยอดวัคซีนป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อกันทุกๆ 45 - 50 วัน นับจากที่เราหยอดวัคซีนนี้ครั้งสุดท้ายเมื่ออายุ 21 วัน โดยใช้วัคซีนของกรมปศุสัตว์จะดีที่สุด เพราะราคาถูกและไก่พันธุ์นี้วิจัยและพัฒนาโดยอาศัยพื้นฐานการใช้วัคซีนของกรมปศุสัตว์โดยเฉพาะ อาการของโรคที่เห็นได้ชัดคือ, ลูกไก่เป็นหวัด น้ำตาไหล ตาแฉะ และหายใจลำบาก ยืนอ้าปากหายใจ และหายใจมีเสียงดัง เบื่ออาหาร อาการดังกล่าวจะแสดงให้เห็นเมื่ออายุลูกไก่ครบกำหนด หรือเกินกำหนดทำวัคซีนครั้งต่อไป จึงแนะนำให้หยอดวัคซีนทุกๆ 45 วัน จะดีที่สุด สาเหตุที่หยอดวัคซีนหลอดลมอักเสบบ่อย เนื่องจากลูกไก่พันธุ์นี้เจริญเติบโตเร็ว และอากาศบ้านเรา ร้อนถึงร้อนจัด เป็นสาเหตุของการเกิดโรคหลอดลมอักเสบได้ง่ายกว่าพันธุ์เติบโตช้า เช่น พันธุ์ไข่ ไก่พื้นเมือง สำหรับการป้องกันโรคนิวคัสเซิล นั้นไม่จำเป็นจะต้องหยอดวัคซีน เพราะได้ทำแล้วเมื่ออายุครบ 21 วัน คุ่มกันโรคจนอายุครบ 81 วัน ซึ่งเป็นอายุที่ไก่โตพอส่งตลาดได้แล้ว แต่ถ้าเกษตรกรจะเลี้ยงต่อจาก 81 วัน ก็จำเป็นจะต้องหยอดวัคซีนดังกล่าวซ้ำอีกครั้ง โดยเฉพาะถ้าจะเก็บไว้ทำพันธุ์ แนะนำให้ฉีดวัคซีน หรือ แหวงปีกด้วยวัคซีนป้องกันโรคนิวคัสเซิลเชื่อเป็นที่เรียกทั่วๆ ไปว่า วัคซีนเอ็ม-พี โดยฉีดเข้ากล้ามเนื้อหน้าอก หรือกล้ามเนื้อ โคนปีก วัคซีน 1 หลอด

ผสมน้ำละลายวัคซีน 10 ซีซี แบ่งฉีดเข้ากล้ามเนื้อ ตัวละ 0.1 ซีซี หรือ 1 ซีซี ฉีดได้ 10 ตัว นั้นเอง การฉีดเข้ากล้ามเนื้อได้ผลดีที่สุดและคุ้มโรคได้ 1 ปี คือ ต่อไปก็ไม่ต้องไปสนใจการป้องกันโรคนี้อีก เพราะถึงเวลานั้นไก่ก็แก่พอที่จะปลดระวางได้แล้ว โดยสรุปการป้องกันโรคระบาด ให้เน้นการป้องกันโรคหลอดลมอักเสบติดต่อย่างเคร่งครัด แล้วจะไม่มีปัญหา

ตารางที่ 3 สูตรอาหารและความต้องการโภชนาที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของไก่เนื้อพันธุ์กบินทร์บุรี อายุ 4-8 สัปดาห์

โภชนาที่จำเป็น	% ในอาหารผสม	สูตรอาหารผสม (ก.ก.)			
			1	2	3
กรดอะมิโน		ข้าวโพด	62.73	70.33	68.55
ไลซีน	1.00	กากถั่วเหลือง	30.77	24.12	25.90
เมทไธโอนีน+ซิสตีน	0.72				
ทริปโตเฟน	0.18	น้ำมันพืช	2.50	2.00	2.00
ทรีโอนีน	0.74	เปลือกหอย	1.10	1.00	1.00
ไอโซลูซีน	0.70	แคลเซียม	1.80	1.80	1.80
อาร์จินีน	1.20	ฟอสเฟต			
ลูซีน	1.18	เมทไธโอนีน	0.10	0.21	0.19
เฟนิลอะลานีน+ไทโรซีน	1.17	เกลือ	0.50	0.50	0.50
ฮิสตีดีน	0.30	แร่ธาตุวิตามิน	0.25	0.25	0.25
เวอรีน	0.72				
ส่วนประกอบทางเคมี		หมายเหตุ			
โปรตีน	18-19	1. ข้าวโพด ปลายข้าว ข้าวฟ่าง ใช้แทนกันได้			
พลังงาน (M.E Kcal/Kg)	3000	2. น้ำมันพืช ไข่สัตว์ ใช้แทนกันได้			
แคลเซียม	0.90	3. เปลือกหอย แคลเซียมคาร์บอเนต หรือ			
ฟอสฟอรัส	0.40	ปูนขาวใช้แทนกันได้			

ตารางที่ 4 สูตรอาหารและความต้องการโภชนะที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของไก่เนื้อบinnedวัย อายุ 9-12 สัปดาห์

โภชนะที่จำเป็น	% ในอาหารผสม	สูตรอาหารผสม (ก.ก.)			
			1	2	3
กรดอะมิโน		ข้าวโพด	71	63.45	50
ไลซีน	0.74	กากถั่วเหลือง	20	17.90	16.50
เมไธโอนีน+ซิสตีน	0.62	รำละเอียด	5	15.00	30.00
ทริโตนเฟน	0.17	เปลือกหอย	1.1	1.10	1.10
ทรีโอนีน	0.50	แคลเซียม	1.8	1.80	1.80
ไอโซลิวซีน	0.58	ฟอสเฟต			
อาร์จินีน	0.88	เมไธโอนีน	0.08	0.07	-
ลูซีน	1.42	เกลือ	0.50	0.50	0.50
เฟนิลอะลานีน+ไทโรซีน	1.29	วิตามิน	0.25	0.25	0.25
ฮิสตีดีน	0.41	และแร่ธาตุ			
เวลีน	0.81				
ส่วนประกอบทางเคมี		หมายเหตุ			
โปรตีน	15-16	1. ข้าวโพด ปลายข้าว ข้าวฟ่าง ใช้แทนกันได้			
พลังงาน (M.E.Kcal/Kg)	3100-3200	2. เปลือกหอย แคลเซียมคาร์บอเนต หรือ			
แคลเซียม	0.90	ปูนขาว ใช้แทนกันได้			
ฟอสฟอรัส	0.45				

3. อาหารและการให้อาหาร

การให้อาหารเป็นอีกจุดหนึ่งที่จะต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ อาหารควรตรงตามสูตร หรือความต้องการของไก่ตามอายุไก่ จะทำให้การเติบโต และประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารให้เป็นเนื้อไก่ได้ดีที่สุด และต้นทุนต่ำ คำแนะนำพิเศษสำหรับการให้อาหารไก่พันธุ์นี้ค่อนข้างจะชุกชน แข็งแรง

เหมือนไก่พื้นเมือง การกินอาหารมักจะคู้เขี่ยเป็นนิสัยธรรมชาติทำให้อาหารตกหล่นมาก จึงควรหาภาชนะใส่อาหารที่ป้องกันการคู้เขี่ย รางอาหารควรจะมีน้ำหนักพอสมควรเพื่อไม่ให้พลิกคว่ำง่าย เป็นต้น

อาหารไก่เป็นต้นทุนสูงที่สุดสำหรับการเลี้ยงไก่ทุกๆ สายพันธุ์ ทุกชนิด คือสูงกว่า 60% ของทุนทั้งหมด ดังนั้นถ้าเกษตรกรลดต้นทุนวัตถุดิบอาหารสัตว์ได้ ด้วยการปลูกเองเป็นบางส่วนและผสมเองได้จะช่วยลดต้นทุนได้ไม่ต่ำกว่า 30% ซึ่งก็หมายถึงกำไรที่เราควรจะได้เพิ่มขึ้นจากการที่เราซื้ออาหารสำเร็จจากตลาด การผสมอาหารเองทำให้ไก่โตช้ากว่ากำหนด 3 - 4 วัน ก็ไม่ได้หมายความว่าเราขาดทุน แต่กลับทำให้กำไรมากกว่าการขายเร็วที่กำไรน้อยและขาดทุนเป็นบางช่วงฤดูกาล อย่างน้อยเราก็กินอยู่บนขาของตนเอง แม้ไม่ได้ทั้งหมดแต่ยังดีกว่าอาศัยคนอื่นตลอดไป เอกสารนี้แนะนำให้เกษตรกรแปรรูปวัตถุดิบจากผลผลิตในไร่นาตนเอง ไปเป็นอาหารสัตว์เป็นการเพิ่มมูลค่าของวัตถุดิบด้วยตนเอง อาหารไก่หลักๆ มีข้าวโพด ข้าวเปลือก ปลายข้าว ข้าวฟ่าง กากถั่วเหลือง ถั่วเหลืองเม็ด ถั่วพุ่ม ถั่วลิสง เลือกปลูกให้เหมาะสมกับสภาพพื้นดิน เช่น ที่ดอนก็ปลูกข้าวไร่ ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อย่างใดอย่างหนึ่ง ถั่วต่างๆ ก็เลือกปลูกได้ตามความเหมาะสม เช่น ถั่วพุ่มหรือถั่วลิสง ถั่วเหลืองก็สามารถนำมาเป็นอาหารไก่ได้โดยไม่ต้องหีบน้ำมันออกก่อนนำไปใช้ แต่ต้องทำให้สุกด้วยการแช่น้ำเดือด 15 - 20 นาที ก่อนนำไปผสมอาหารและถ้าจะเก็บไว้ใช้ก็ตากแดด 2 - 3 แดดก็เก็บไว้ใช้ได้ นาน 1 - 2 เดือน ใบกระถินหรือใบมันสำปะหลังก็นำไปผสมอาหารไก่ได้ เป็นแหล่งโปรตีนได้เช่นกัน แต่ใช้ในอัตราส่วนไม่เกิน 5% ของอาหารทั้งหมดซึ่งเกษตรกรก็ปลูกมีรั้ว หรือที่ดอนได้เช่นกัน ถ้าซื้อตลาดก็ กิโลกรัมละ 5 - 6 บาท

4. การเจริญเติบโตและคุณภาพซาก

ตารางที่ 5 การเจริญเติบโต ปริมาณอาหารที่กิน และอัตราแลกเนื้อของไก่เนื้อกบินทร์บุรี

อายุ (สัปดาห์)	น.น. (กรัม/ตัว)	อาหารที่กิน กรัม/ตัว/วัน	ปริมาณอาหารที่กิน		อัตราแลก เนื้อ
			กรัม/ตัว/ส.ป.	สะสมกรัม/ตัว	
1	117	15	105	105	0.90
2	212	27	190	295	1.39
3	372	30	211	506	1.36
4	631	65	453	959	1.52
5	824	68	473	1432	1.55
6	1205	82	572	1976	1.54
7	1459	95	665	2641	1.81
8	1800	137	959	3600	2.00

ไก่เนื้อเจริญเติบโตเร็ว, สามารถขุนส่งตลาดได้ภายในเวลาไม่เกิน 8 สัปดาห์ ด้วยน้ำหนักพอเหมาะ 1.8 กิโลกรัม/ตัว การเจริญเติบโตและปริมาณอาหารที่กินต่อวัน และกินสะสมจากเริ่มเลี้ยงจนถึงส่งตลาดได้,

แสดงไว้ในตารางที่ 5 เป็นสถิติมาตรฐานของไก่พันธุ์นี้ เพื่อให้เกษตรกรได้เปรียบเทียบกับที่ตนเองกำลังเลี้ยงอยู่ ถ้าเค็บบโตนสูงกว่ามาตรฐานก็แสดงว่าเกษตรกรสนใจและเอาใจใส่ปฏิบัติตามคำแนะนำ แต่ถ้าเค็บบโตนต่ำกว่าก็ขอให้ปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะในเรื่องการกกลูกไก่ระยะแรก และพื้นคอกอย่าให้แฉะหรือชื้น คุณภาพอาหารตรงตามคำแนะนำ ไม่ควรใช้อาหารที่มีคุณภาพต่ำกว่าที่แสดงไว้ในตาราง 2-4 แต่อาหารที่มีคุณภาพสูงกว่าไม่เสียหายยิ่งดี แต่ต้นทุนจะสูง ไก่เนื้อที่เค็บบโตนได้น้ำหนัก 1.8 กิโลกรัม/ตัว เมื่อนำไปฆ่าและชำแหละแล้ว จะได้ซากที่มีเนื้อหน้าอกเต็มโคนขาใหญ่ กล้ามเนื้อแน่น ไขมันแทรกน้อย เมื่อตัดแต่งซากแล้ว จะมีเปอร์เซ็นต์ของส่วนตัดต่างๆ ดังแสดงไว้ใน ตารางที่ 6 ซากที่ถอนขน เลือดและไม่รวมเครื่องในทั้งหมด ประมาณ 78% ของน้ำหนักก่อนฆ่า สะโพกน่อง 21.70% และหน้าอกรวมกระดูก 17.4% ไตรงกระดูก 18.8% ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกับไก่พันธุ์เนื้อชนสีขาวที่บริษัทผลิตเป็นอุตสาหกรรมทั่วไป แต่คุณภาพของเนื้อหลังนำไปปรุงเป็นอาหารแล้วเนื้อจะแน่นไขมันต่ำ ไขมันแทรกน้อย มีกลิ่นและรสชาติใกล้เคียงไก่ลูกผสมพื้นเมืองแต่เนื้อจะไม่เหนียว เหมาะที่จะทำเป็นไก่ย่างหรือต้มยำไก่บ้านเป็นอาหารไทยๆ ที่สำคัญอีกประการคือสามารถผลิตได้ในเชิงกึ่งอุตสาหกรรม ทั้งนี้เพราะแม่พันธุ์ผลิตลูกได้ 160-180 ตัว/แม่/ปี

ตารางที่ 6 ชากและเปอร์เซ็นต์ชากตัดแต่งของไก่เนื้อกบินทร์บุรี เมื่ออายุ 56 วัน คละเพศ

รายการ	น้ำหนัก (กรัม/ตัว)	%ของน้ำหนัก มีชีวิต
น.น.มีชีวิต	1785	100.00
ชากรวมเครื่องใน	1631	91.40
ชากหักเครื่องใน	1392	78.00
เครื่องในรวม	227	12.70
หัว-คอ	141	7.90
ปีก	144	8.10
สะโพก-น่องรวมกระดูก	387	21.70
เนื้อหน้าอกรวมกระดูก	311	17.40
สันใน	43	2.4
ซีโครง	336	18.8
แข้ง	0.93	5.20
ไขมัน	25	1.4

5. ต้นทุนการผลิตลูกไก่และไก่เนื้อกบินทร์บุรี

ต้นทุนการผลิตลูกไก่แรกเกิด และต้นทุนขุนไก่เนื้อกบินทร์บุรีโดยประมาณแสดงไว้ในตารางที่ 7 ต้นทุนผลิตลูกไก่แรกเกิดเฉลี่ยตัวละ 5.23 บาท, เป็นต้นทุนที่ยังไม่ได้บวกกำไร, และค่าขนส่ง แต่ได้รวมค่าแรงงานของตนเองไว้แล้ว โดยคำนวณมาจากค่าแรงขั้นต่ำวันละ 180 บาท เลี้ยงไก่ 365 วัน คนหนึ่งๆ เลี้ยงไก่พ่อแม่พันธุ์ 1,000 ตัว เฉลี่ยตัวละ 837 บาท นอกนั้น

เป็นค่าใช้จ่ายหลักๆ จะมีเพิ่มเติมจากนี้ไปอีกเพียงเฉพาะราคาอาหารสัตว์ เปลี่ยนไปเท่านั้น ดังนั้นถ้าผลิตลูกไก่ไว้เลี้ยงเองน่าจะลดต้นทุนค่าพันธุ์ได้ เพราะถ้าซื้อจากห้องตลาดราคาก็จะประมาณ 8-10 บาท เกษตรกรเพียงแต่ฝึกวิธีเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ วิธีฟักไข่ และการสร้างตู้ฟักไข่ขึ้นมาใช้เอง โดยใช้เทคนิคของกรมปศุสัตว์, สำหรับต้นทุนการผลิตไก่เนื้อกบินทร์บุรีส่งตลาดเฉลี่ยต้นทุนต่อตัวเท่ากับ 44.43 บาท, คือไก่หนึ่งตัวๆ ละ 1.8 ก.ก. สิ้นเปลืองค่าอาหารและค่าวัสดุ-อุปกรณ์ที่จำเป็น และค่าแรงไว้เรียบร้อยแล้วรวม 44.43 บาท, เฉลี่ยต่อกิโลกรัมน้ำหนักไก่เท่ากับ 24.68 บาท, ดังนั้นการขายไก่มีชีวิต ราคาจึงไม่ควรต่ำกว่า 24.68 บาท/ก.ก., แต่ปัจจุบันราคาไก่เนื้ออยู่ระหว่าง, กิโลกรัมละ 30-31 บาท จุดขายของไก่พันธุ์นี้คือ เนื้อไก่ที่มีรสชาติอร่อยใกล้เคียงกับไก่ลูกผสมพื้นเมือง เจริญเติบโตเร็ว และสามารถผลิตลูกไก่ได้เองด้วยต้นทุนที่ไม่สูงเกินไป

ตารางที่ 7 แสดงต้นทุนการผลิตลูกไก่เนื้อกบินทร์บุรี และต้นทุนการเลี้ยงตั้งแต่แรกเกิดถึง อายุ 8 สัปดาห์ น้ำหนักมีชีวิตเฉลี่ย 1.8 กิโลกรัม/ตัว

1. ต้นทุนผลิตลูกไก่เนื้อกบินทร์บุรี

1.1	ค่าพ่อแม่พันธุ์อายุแรกเกิด ตัวละ	12 บาท
1.2	อาหารผสมจาก 1-20 สัปดาห์ 11 ก.ก. ๆ ละ 8	88 บาท
1.3	อาหารผสม อายุ 21-72 สัปดาห์กินวันละ 135	386 บาท
	กรัม/ตัว รวม 48 ก.ก. ๆ ละ 8 บาท	
1.4	ค่ายา-วัคซีน ตัวละ	65 บาท

1.5	ค่าแรงงาน/ตัว	65 บาท
1.6	ค่าอุปกรณ์-โรงเรือน	35 บาท
1.7	ค่าดำเนินงานและฟักไข่	186 บาท
	รวม	837 บาท/แม่
	ผลิตลูกไก่ได้	160 ตัว/แม่
	เฉลี่ยต้นทุนลูกไก่	5.23 บาท/ตัว
2.	ต้นทุนขุนไก่เนื้อกบินทร์บุรี น้ำหนัก 1.8 ก.ก.	
2.1	ค่าลูกไก่เนื้อกบินทร์บุรี ตัวละ	6.00 บาท
2.2	ค่าอาหารผสม	
	0-3 สัปดาห์ 0.506 ก.ก. ๗ ละ 10 บาท	5.06 บาท
	4-8 สัปดาห์ 3.09 ก.ก. ๗ ละ 9 บาท	27.81 บาท
3.	ค่าแรงงานตัวละ	1.50 บาท
4.	ค่ายา-วัคซีน ตัวละ	1.50 บาท
5.	โรงเรือน-อุปกรณ์ ตัวละ	1.08 บาท
6.	น้ำ-ไฟ ตัวละ	0.58 บาท
7.	ค่าเสียโอกาสเงินทุน ตัวละ	0.90 บาท
	รวม ต้นทุน ตัวละ	44.43 บาท
	เฉลี่ย $44.43 \div 1.8 = 24.68$	บาท/ก.ก.

6. โรคและการรักษาโรค

โรคไก่ต่างๆ ไปแบ่งได้ 2 ชนิด คือ โรคที่รักษาได้และโรคที่รักษาด้วยยาไม่ได้ต้องป้องกันด้วยวัคซีนอย่างเดียว โรคที่รักษาด้วยยาได้และเป็นมากที่สุด คือ โรคบิด จะเกิดเฉพาะกับลูกไก่อายุ ต่ำกว่า 2 เดือน โดย

เฉพาะลูกไก่อายุ 3-4 สัปดาห์ จะติดเชื้อได้ง่าย ลักษณะอาการของโรค คือ ลูกไก่จะถ่ายเป็นมูกมีเลือดปนออกมา ตัวที่เป็นมากๆ ถ่ายเป็นเลือดเลยทีเดียวลูกไก่ไม่กินอาหาร ยืนซึ่มปีกตกหนาวสั้นรวมกันเป็นกลุ่มๆ เกษตรกรควรหมั่นสังเกตดูพื้นคอกทุกๆ วันหรือทุกครั้งที่เราเข้าคอกไก่สังเกตดูว่าไก่ถ่ายมูกมีลักษณะปกติหรือไม่ ถ้าเห็นมีเลือดปนมูกก็ให้รีบแก้ไข โดยการให้ยาละลายน้ำให้ไก่กิน เช่น ยาซัลเมท ไตรซัลฟา หรือ ซัลฟาลายาน้ำ ตามคำแนะนำของผู้ผลิต ให้ไก่กิน 3 วัน หยุด 1 วัน แล้วให้ต่ออีก 3 วัน ก็จะหายจากโรคได้ ข้อระวังคือยาประเภทพวกซัลฟา ถ้าให้ไก่กินมากๆ ไก่จะแคะแกรน ดังนั้นการให้ยาควรตวงและวัดให้ได้ตามบริษัทผู้ผลิตแนะนำอย่างเคร่งครัด ตามปกติแล้วถ้าเราซื้ออาหารสำเร็จสำหรับลูกไก่เนื้อและลูกไก่ไข่อายุ ต่ำกว่า 6 สัปดาห์ ผู้ผลิตอาหารสัตว์จะผสมยาป้องกันโรคบิดเสมอ เวลาซื้ออาหารสัตว์ควรจะอ่านรายละเอียดว่ามียาป้องกันโรคบิดหรือไม่ ยาที่ใช้ผสมอาหารลูกไก่ทั่วไปจะใช้ยาโคเบน สำหรับลูกไก่อายุ 0-3 สัปดาห์ คอยเดนสำหรับลูกไก่อายุ 4-6 สัปดาห์ และแอมโพรเลียมสำหรับไก่อายุ 7-12 สัปดาห์ หรือจะใช้อย่างใดอย่างหนึ่งตลอด 3 อายุก็ได้ แต่ที่สำคัญที่ต้องปฏิบัติอย่างเร่งด่วน คือ ถ้าสังเกตเห็นถ่ายเป็นเลือด ให้รีบรักษาและเปลี่ยนวัสดุรองพื้นใหม่ทันที โรยปูนขาวก่อนนำวัสดุรองพื้นใหม่ใส่ลงไปปูนขาว 3 กิโลกรัม ต่อพื้นที่ 10 ตารางเมตร

โรคที่สำคัญๆ อีกโรคหนึ่งคือ โรคหวัด เกิดจากอากาศเปลี่ยนแปลง ร้อนจัด หรือหนาวจัด หรือฝนตก ไก่ถูกละอองฝน ลูกไก่มักจะเป็นหวัด น้ำมูกน้ำตาไหล จามเสียงดังพืดๆ หายใจลำบากเสียงดังคลิกแคลกๆ โรคนี้รักษาได้โดยการให้ยาปฏิชีวนะพวกแกลลิมีซิน เพนิซิลิน หรือเทอร์รามัยซิน

หรือยาปฏิชีวนะอื่น ๆ ที่มีจำหน่ายในร้านขายอาหารและยาสัตว์ทั่วไป หรือเราจะใช้สมุนไพรของเราเองก็ได้ คือ ฟ้าทะลายโจน โพล และขมิ้น ผสมในอาหารให้ลูกไก่ก็จะช่วยลดปัญหาไก่เป็นหวัด บิด ท้องเดิน และท้องเสีย ลดการใช้ยาประเภทปฏิชีวนะลงได้มาก หรือไม่ได้ใช้เลย เกษตรกรควรปลูกสมุนไพรดังกล่าวไว้ใช้ผสมอาหารไก่เอง สมุนไพรทั้ง 3 ชนิด ใช้รวมกันในอัตราส่วนฟ้าทะลายโจน 144 กรัม ผสมกับ ขมิ้น 7 กรัม โพล 29 กรัม (น้ำหนักตากแห้ง) รวม 180 กรัม ผสมอาหารลูกไก่ได้ 100 กิโลกรัม

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด 79 ถนนงามวงศ์วาน จตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 561-4567, 561-4590-6 Fax: 5795101

